

Відповідь
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на проект експертного висновку ГЕР №10 підсумків роботи ЕГ із проведення акредитаційної експертизи освітньої програми
604 «Гідрологія»,
другого рівня вищої освіти, спеціальність 103 – Науки про Землю

До розділу 2. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ на звіт ЕГ	Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Сильними сторонами є чітко сформовані цілі ОП та їх узгодженість із Стратегією університету. Програмні результати навчання відображають світові тенденції розвитку галузі гідрології, управління водними ресурсами та гідроекології. Освітня програма становить собою системний і структурований алгоритм набуття професійних компетентностей. Освітні компоненти навчального плану становлять чітку, логічну взаємопов'язану систему та у своїй сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Цілі освітньої програми цілі та програмні результати навчання визначені з урахуванням вимог роботодавців, а результати анкетування здобувачів дозволяють покращити</p>		<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) - A Рівень відповідності (ГЕР) - B</p> <p>1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти Формулювання унікальності ОП у звіті СО у вигляді "Унікальність ОП полягає в її багатовекторності та прикладній спрямованості, високому рівні набуття комунікативної компетентності" є досить загальним. Головною причиною цього є те, що як у звіті СО, так і у звіті за результатами акредитаційної експертизи відсутнє формулювання місії ЗВО. А так як місія ЗВО віддзеркалює унікальність ОП цього ЗВО, то відповідно і формулювання унікальності ОП є розмитими.</p> <p>1.2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін Представники роботодавців і представники студентів та випускників програми не входять до складу робочої групи ОП. Нам не вдалося знайти матеріального підтвердження стейкхолдерів у</p>	<p>1.1 Перше з наведених тверджень є незрозумілим і неприйнятним. Наведена експертом ГЕР фраза є вирваною з контексту відповідного розділу звіту СО. Саме продовження цієї фрази визначає унікальність ОП у порівнянні із іншими ОП відповідного профілю ЗВО України та світу, що було підтверджено додатковими документами, наданими ЕГ. Саме це і дало підставу експертам зробити наступний висновок: «Сильними сторонами є чітко сформовані цілі ОП та їх узгодженість із Стратегією університету. Програмні результати навчання відображають світові тенденції розвитку галузі гідрології, управління водними ресурсами та гідроекології.»</p> <p>1.2. Не погоджуємось із зауваженням. До складу робочих груп на етапі формування програми здобувачі освіти і представники роботодавців залучаються рідко – вони залучаються вже обговорення готових проектів. І надані ЕГ під час виїзної експертизи матеріали (сканкопії спільних з роботодавцями засідань кафедри, де обговорювався проект ОП;</p>

<p>організацію навчання на ОП. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. Слабкі сторони відсутні. У якості рекомендації слід більшу увагу гаранту і робочій групі приділяти документуванню та оприлюдненню інформації щодо спілкування зі стейкхолдерами. Рівень відповідності Критерію 1. Рівень А Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. Зважаючи на наведені сильні сторони і практичну відсутність слабких, а також зважаючи на те, що освітня програма відповідає місії закладу вищої освіти, враховує думки стейкхолдерів (здобувачів ВО, роботодавців), відповідає галузевому контексту, а також відповідає програмним результатам навчання затвердженого Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю другого (магістерського) рівня, експерта група дійшла до висновку про рівень відповідності критерію 1 за рівнем А.</p>		<p><i>процесі формування освітнього процесу. Все це разом негативно впливає на рівень комунікації та врахування позиції і потреб стейкхолдерів.</i></p> <p>1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм <i>Зі звіту СО та акредитаційної експертизи слідує, що під час формування цілей та ПРН ОП не враховується регіональний контекст на підставі того, що ОП готує фахівців для всієї території України. Вважаємо це не переконливою аргументацією. Більше того, у переліку роботодавців переважають установи, що знаходяться у місті Києві та/чи Київській області</i></p> <p>1.4. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня</p> <p><i>Підсумкова атестація здобувачів ВО за даною ОП «Гідрологія» проводиться у формі здачі кваліфікаційного іспиту та захисту магістерської роботи. В той же час відповідно до стандарту вищої освіти атестація здобувачів ВО ступеня «магістр» галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 103 «Науки про Землю» за ОНП «Гідрологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра, що у свою чергу передбачає самостійну дослідницьку діяльність. ОП не надає пояснення причини такої невідповідності. Стурбованість викликає той</i></p>	<p>результати анкетування випускників та здобувачів вищої освіти та ін.) переконливо свідчать про активну участь стейкхолдерів у формуванні цілей та програмних результатів ОП. Зокрема, ЕГ було надано протоколи засідань кафедри: протокол №9 розширеного засідання кафедри гідрології та гідроекології від 25.02.2017 р. та протокол №5 від 19.11.2029 р. за участю стейкхолдерів -роботодавців, де відбувалося обговорення та внесення змін до ОНП «Гідрологія». Це було підтверджено і під час зустрічей ЕГ зі стейкхолдерами-роботодавцями, випускниками та здобувачами вищої освіти. Тому говорити про неврахування потреб стейкхолдерів з боку експерта ГЕР є, як мінімум, некоректно.</p> <p>1.3. Не погоджуємось із зауваженням. Випускники ОП працюють не лише в м. Києві та Київській області. Незважаючи на те, що центральні офіси певних міністерств, державних агентств та інших відомств дійсно знаходяться в столиці, всі вони мають структурні підрозділи, розташовані, як мінімум, в усіх обласних центрах України (наприклад, басейнові та регіональні офіси Державного агентства водних ресурсів України, обласні центри гідрометеорології та ін.). Це зазначено у звіті СО на стор.8. Ми пишаємось тим, що випускники даної ОП працюють за кордоном (Канада, Великобританія, Португалія) саме за даною спеціальністю, отриманою в КНУ імені Тараса Шевченка. Саме це і дало підставу зазначити у звіті СО що регіональний аспект в ОП не враховується.</p> <p>1.4. Не погоджуємось із зауваженням. По-перше, стандарт вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» другого (магістерського) рівня (затверджений наказом</p>
---	--	---	---

		<p><i>факт, що відповідно до ОП захист магістерської роботи є підтвердженням лише окремих ПРН (4 із загального переліку 13). Зокрема, такий важливий результат навчання як "Знати сучасні методи дослідження гідрології і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності (ПРН-7) сюди не відноситься і перевіряється у формі здачі кваліфікаційного іспиту. Однією із відмінностей є те, що кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Стосовно цієї вимоги стандарту також ніяких пояснень немає.</i></p>	<p>МОН України № 1453 лише 21.11.2019 р. в той час, як навчання за ОП, що акредитується, здійснюється з 01.09.2018 р.) встановлює мінімальні вимоги до програми тож ЗВО вправі запроваджувати додаткові кваліфікаційні випробування.</p> <p>По-друге, дивним є висновок експерта про те, що «кваліфікаційна робота магістра» та «магістерська робота» не є синонімами.</p> <p>По-третє, жодне кваліфікаційне випробування (і кваліфікаційна робота магістра у тому числі) не може забезпечити всіх визначених стандартом ПРН (іх 13), але в ОП відображено відповідність основних ПРН даному компоненту ОП.</p> <p>По-четверте вимогу стандарту щодо розміщення кваліфікаційних робіт буде виконано, згідно п.3.2.5 «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (затверджене Вченою радою КНУТШ від 02.03.2020 р., протокол № 8; введене в дію Наказом Ректора № 197-32 від 10.03.2020 р.) шляхом направлення до репозитарію академічних текстів Університету.</p> <p>Принагідно зауважимо що стандарт затверджено лише 21.11.2019 р., отже, говорити про затримку із виконанням його вимог, некоректно.</p> <p>Вважаємо і зауваження ГЕР і зниження оцінки за цим критерієм з А до В безпідставними</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Загальний аналіз щодо Критерію 3:</p>	<p>1. КНУ імені Тараса Шевченка категорично не погоджується із зауваженням 1 по Критерію 3. Адаже згідно Закону</p>	<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p>	<p>Не погоджуємось із зауваженням. Згідно Закону України Про освіту (ст..8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в</p>

<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>Сильними сторонами ОП «Гідрологія» у контексті Критерію 3 є: чіткість і зрозумілість Правил прийому на навчання в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка; під час організації і прийомі на навчання здобувачів вищої освіти за ОП «Гідрологія» дотримуються Правила прийому КНУ та інші вимоги законодавчих актів; КНУ розроблені та затверджені нормативні документи, в яких визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>1.Процедуру визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, потрібно прописати чітко та зрозуміло в окремому Положенні. Наразі це питання регулюються частково (Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки) і вимагає індивідуального підходу до кожного випадку. 2.Необхідно вдосконалити процедуру вступного фахового випробування, а саме вдосконалити структуру білету, оскільки під час перевірки буде впливати людський фактор. Доцільніше відмовитись від</p>	<p>України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».</p> <p>Таким чином ЗВО позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно, що підтверджується практикою імперативного (без врахування точки зору ЗВО) встановлення МОН різних правил щодо визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти (магістра і доктора філософії). Крім того, згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» називається Національне агентство кваліфікацій. Додатково зауважимо, що «Положення про порядок...» яке помилково згадується у звіті ЕГ є не документом університету, а так і не затвердженим проектом нормативного документу МОН України.</p> <p>2. Згідно Закону про вищу освіту форма та структура білету вступного фахового випробування визначається ЗВО. Доцільність пропозицій</p>	<p>3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми</p> <p><i>Зі звіту СО слідує, що в рамках цієї ОП, як і у ЗВО в цілому, не здійснюється визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. За результатами акредитаційної експертизи слідує, що за ОП Гідрологія практики перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було. В той же час, не відомо чи це питання є актуальним для здобувачів ВО, та чи звертались вони з відповідним проханням до адміністрації ЗВО.</i></p> <p><i>ЕГ визнала чинний стан справ з визнанням результатів навчання, отриманих у неформальній освіті як слабка сторона/недолік ОП і рекомендує прописати цю процедуру в окремому Положенні. У своїй відповіді ЗВО висловив категоричну незгоду з цим зауваженням, мотивуючи це тим, що згідно Закону України «Про освіту» (ст.8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством» і таким чином ЗВО позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно. Окрім цього, ЗВО також посилається на ст.38. Закону України «Про освіту» де йдеться, що органом який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» називається Національне агентство кваліфікацій.</i></p> <p><i>У зв'язку з цим, звертаємо увагу ЗВО на те, що відсутність нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур, адже згідно з частиною третьою статті 2 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності має право</i></p>	<p>порядку, визначеному законодавством». Таким чином ЗВО позбавлені можливості вирішувати ці питання самостійно, що підтверджується практикою імперативного (без врахування точки зору ЗВО) встановлення МОН різних правил щодо визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти (магістра і доктора філософії). Крім того, згідно ст38. Закону України Про освіту органом який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» називається Національне агентство кваліфікацій.</p> <p>Таким чином дане питання не є «неврегульованим», що дозволяє ЗВО скористатися своєю академічною автономією. В такому правовому полі ЗВО не мають можливості, не порушуючи закон, виконувати рекомендації ЮНЕСКО щодо визнання неформальної освіти.</p> <p>Вважаємо, що підстав для заниження оцінки за Критерієм 3 до рівня В немає</p>
--	---	---	--

<p>теоретичних питань і білет формувати тільки з тестових завдань різного рівня складності і повністю перейти на машинну перевірку.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.</p> <p>ОП «Гідрологія» у контексті Критерію 3 відповідає вимогам. Правила прийому на навчання в КНУ за ОП «Гідрологія» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, своєчасно оприлюднюються на офіційному вебсайті КНУ та офіційному вебсайті Географічного факультету КНУ. Наявні всі посилання на вебресурси. Процес організації і проведення прийому на навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на належному рівні з урахуванням вимог законодавства. Вимоги та процедури прийому на навчання за ОП формально визначені, вони є прозорими для всіх вступників. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності є чіткими і зрозумілими. Потребують доопрацювання нормативні документи щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та процедура і білети вступного фахового випробування. Виявлені недоліки не є суттєвими. Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що ОП «Гідрологія» за спеціальністю 103 «Науки про</p>	<p>ЕГ викликає значні сумніви, оскільки тільки завдання з відкритою відповіддю дають можливість оцінити здатність абітурієнта до опанування освітньо-наукової програми. На нашу думку, комбінація у білеті тестових та теоретичних питань дає можливість краще оцінити рівень підготовки вступника, особливо осіб, які здобули ОКР вищої освіти бакалавра за іншою спеціальністю.</p> <p>Тому вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 3 до рівня В немає.</p>	<p><i>самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами (до яких належить Закон України «Про вищу освіту») та/або установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством.</i></p>	
---	--	---	--

<p>Землю» відповідає рівню В за критерієм 3.</p>			
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Загальний аналіз щодо Критерію 4: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. Сильними сторонами ОП «Гідрологія» у контексті Критерію 4 є: форми і методи навчання, що базуються на врахуванні студоцентрованого підходу і принципів академічної свободи; своєчасне інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес та доступність до інформації щодо освітнього процесу; раціональне поєднання навчання і наукових досліджень; інтернаціоналізація навчального процесу; постійне удосконалення організації навчального процесу (застосування нових підходів до викладання дисциплін, оновлення навчально-методичного забезпечення дисциплін та ін.); під час освітнього процесу для набуття практичних навичок використовуються бази профільних підприємств та організацій, в тому числі і лабораторії; міжнародна діяльність в КНУ організована на належному рівні; на кафедрі розвинені міжнародні зв'язки, підтверджені угодами. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Рекомендації: збільшити кількість</p>	<p>Викликає подив зниження експертами оцінки за даним критерієм до рівня «В», при тому, що вони самі відзначають «врахування студоцентрованого підходу і принципів академічної свободи», «раціональне поєднання навчання і наукових досліджень; інтернаціоналізацію навчального процесу; постійне удосконалення організації навчального процесу...», на кафедрі розвинені міжнародні зв'язки, підтверджені угодами». Чому висловлюються претензії до рівня міжнародних наукових зв'язків, якщо 4 з 5 викладачів кафедри (80%), задіяних у начальному процесі на ОНП «Гідрологія», приймають активну участь в якості експертів міжнародних проектів, мають тісні робочі контакти із європейськими вченими-гідрологами та гідроекологами. Все це відзначено у звіті само оцінювання (стор.13, 17). Дана інформація оприлюднена також у CV кожного викладача на сайті географічного факультету (http://geo.univ.kiev.ua/uk/nash-fakultet/personaliji)</p>	<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p>	<p>Пропонуємо оцінити дану ОП за Критерієм 4 на рівні «А».</p>

<p>НПП кафедри, які прийматимуть участь міжнародній діяльності (науково-дослідна робота із закордонними партнерами або закордонне стажування); залучити закордонних лекторів; використовувати в навчальному процесі онлайн-семінари (вебінари) із закордонними науковцями та практиками; розширити анкети зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти (включити до анкети ряд запитань стосовно форм та методів навчання і викладання).</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. ОП «Гідрологія» у контексті Критерію 4 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які є несуттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Форми та методи викладання та навчання оптимально сприяють досягненню передбачених цілей і запланованих результатів навчання та базуються на врахуванні студентського підходу. Методи викладання та навчання (зокрема, наявність практик) передбачають обґрунтоване поєднання навчальних занять і часу для самостійної роботи, а також здійснення наукової діяльності. Експертна група дійшла висновку, що ОП «Гідрологія» відповідає рівню В за критерієм 4.</p>	<p>Її також було доведено до членів ЕГ.</p> <p>Що стосується рекомендації включення до наявних анкет зворотного зв'язку зі здобувачами вищої освіти окремих запитань, то вони є лише рекомендаціями, які не повинні впливати на результат оцінювання за даним критерієм.</p> <p>Таким чином, підстав для зниження оцінки за Критерієм 4 до рівня «В» немає, а відмічений експертами високий рівень відповідності практично по всіх позиціях, дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 4 на рівні «А».</p>		
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна</p>	<p>Рекомендація вже виконана - у КНУ імені Тараса Шевченка впроваджено</p>	<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>5.4 «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському</p>

<p>добросесність Загальний аналіз щодо Критерію 5: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5. Етичний кодекс університетської спільноти, ухвалений на конференції трудового колективу (протокол №2 від 27.12.2017р.) і який є у відкритому доступі (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf) та чітко розроблена процедура роботи Комісії з етики (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073). Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Слабкі сторони: Процедура перевірки академічних і наукових робіт на плагіат в КНУ ім. Т.Шевченка чітко не прописана. Рекомендації: Розробити і затвердити Положення про обов'язкову перевірку кваліфікаційних і наукових робіт на наявність академічного плагіату. Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5. Освітньо-наукова програма у контексті Критерію 5 відповідає вимогам, принципові недоліки відсутні. Критерій оцінювання знань студентів є чіткими, зрозумілими, перебувають у відкритому доступі та дозволяють з'ясувати рівень засвоєння запланованих</p>	<p>«Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», затверджене Вченою радою КНУ від 02.03.2020 р., протокол № 8; введено в дію Наказом Ректора № 197-32 від 10.03.2020 р. http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352, яке передбачає обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт бакалавра і магістра на наявність академічного плагіату. Згідно цього наказу всі магістерські роботи у квітні 2020 року будуть перевірені системою «Unicheck».</p>	<p>Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p> <p>5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної добросесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добросесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добросесності</p> <p><i>Стосовно процедури перевірки академічних і наукових робіт на плагіат в КНУ ім. Т. Шевченка, ЗВО у своїй відповіді на зауваження ЕГ повідомив, що «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса було затверджене Вченою радою КНУ від 02.03.2020 р., протокол № 8; введено в дію Наказом Ректора № 197-32 від 10.03.2020 р. http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352, яке передбачає обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт бакалавра і магістра на наявність академічного плагіату. Згідно цього наказу всі магістерські роботи у квітні 2020 року будуть перевірені системою «Unicheck».</i></p> <p><i>Проте процедура розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії ЗВО На ОП «Гідрологія» залишається не визначеною.</i></p>	<p>національному університеті імені Тараса Шевченка» було затверджене Вченою радою КНУ від 02.03.2020 р., протокол № 8; введено в дію Наказом Ректора № 197-32 від 10.03.2020 р. крім обов'язкової перевірки кваліфікаційних робіт магістра на наявність академічного плагіату воно передбачає чіткий алгоритм проведення перевірки, за яким зокрема (пункт 3.2.5) визначено «Направлення перевірених академічних текстів (не менше 1 разу на семестр) до репозитарію академічних текстів Університету».</p>
--	--	---	--

<p>результатів навчання. У КНУ ім. Т. Шевченка застосовуються різні методи та форми оцінювання для перевірки запланованих результатів навчання. Студенти своєчасно (на початку вивчення дисципліни) інформуються про особливості та вимоги оцінювання. Графік підсумкового оцінювання освітніх компонент наявний у відкритому доступі (в т.ч. у робочих програмах) та своєчасно доводиться до студентів. В Університеті встановлені чіткі правила для повторного перескладання заліків і іспитів (у випадку необхідності). Існує система зворотного зв'язку зі студентами щодо процедур оцінювання, постійно імплементуються відповідні процедури, спрямовані на запобігання плагіату та проявів неетичної поведінки в академічній сфері. Прописані вище сильні та слабкі сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 5 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОНП «Гідрологія» (магістерський рівень) рівню В за критерієм 5.</p>			
<p>Критерій 6. Людські ресурси Загальний аналіз щодо Критерію 6: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6. Сильні сторони: якісний склад науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації освітньо-професійної програми; залучення до реалізації освітнього процесу</p>	<p>1. Перше зауваження щонайменше незрозуміле - у КНУ імені Тараса Шевченка діє система матеріального заохочення працівників за результатами наукової діяльності (публікації в науково-метричних базах даних); надбавки за викладання іноземними</p>	<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В</p> <p>6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності</p> <p><i>Розроблена в ЗВО система заохочення НПП за досягнення в освітньо-науковій діяльності орієнтована переважно на їхню публікаційну</i></p>	<p>У КНУ імені Тараса Шевченка діє система матеріального заохочення працівників не тільки за результатами наукової діяльності (публікації в науково-метричних базах даних), але й за високі успіхи у викладанні. Крім того наявні: 1) надбавки за викладання іноземними мовами; 2) підтримка участі у наукових заходах за кордоном; 3) проведення фахових наукових заходів на базі КНУ; 4) науково-педагогічне</p>

<p>роботодавців; участь у міжнародних дослідницьких проектах.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>Розроблена в КНУ система заохочення НПП за досягнення в освітньо-науковій діяльності орієнтована переважно на їхню публікаційну активність, і в меншій мірі враховує методичні розробки та інші види профактивностей. Рекомендації: посилити залучення до проведення аудиторних занять з освітньо-наукової програми професіоналів-практиків та стейкхолдерів (роботодавців).</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.</p> <p>Освітньо-наукова програма у контексті Критерію 6 відповідає вимогам, але мають місце несуттєві недоліки, які не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Склад, наукова спрямованість і кваліфікація науково-педагогічних працівників достатні для успішної реалізації освітньо-наукової програми «Гідрологія». КНУ забезпечує умови для професійного розвитку та постійного підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.</p>	<p>мовами; квартальне преміювання працівників; підтримка участі у наукових заходах за кордоном; проведення фахових наукових заходів на базі КНУ; науково-педагогічне стажування як в Україні, так і за кордоном; допомога у виданні монографій, навчальних підручників і посібників, методичних рекомендацій тощо, про що зазначається у звіті самооцінювання (стор.18) та було поінформовано членів ЕГ під час особистого спілкування з гарантом та викладачами ОП.</p> <p>2. Приклади наявної практики залучення до аудиторних занять з ОНП «Гідрологія» професіоналів-практиків та стейкхолдерів - роботодавців чітко викладена на стор. 15 звіту само оцінювання та була обговорена на зустрічі з членами ЕГ. Незрозуміло, чим викликано надання ними такої рекомендації.</p> <p>Таким чином підстав для зниження оцінки за цим критерієм до рівня «В» немає, а зважаючи на сильні сторони програми вважаємо, що належним для неї рівнем оцінки за Критерієм 6 є «А».</p>	<p><i>активність, і в меншій мірі враховує методичні розробки та інші види професійної діяльності.</i></p>	<p>стажування як в Україні, так і за кордоном; 5) допомога у виданні монографій, навчальних підручників і посібників, методичних рекомендацій тощо (про що зазначається у звіті самооцінювання, а також було поінформовано членів ЕГ під час особистого спілкування з гарантом та викладачами ОП).</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої</p>	<p>1. Зазвичай, роботодавці, залучені до складання та перегляду ОП, висловлюють</p>	<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) - В</p>	

<p>програми</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.</p> <p>У процесах внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти беруть участь усі учасники освітнього процесу, роботодавці та академічна спільнота. Чинною документацією ЗВО регламентує забезпечення якості освітніх програм. При спілкуванні зі стейкхолдерами (студентами, роботодавцями) встановлено, що вони впливають на освітній процес, а їх побажання враховані та реалізовані при перегляді ОП.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>Роботодавці залучені до складання та перегляду ОП, але тільки в усній формі, рекомендуємо передбачити документальну форму представлення пропозицій роботодавців. В університеті відбувається т. зв. адміністративний розподіл бюджетних місць між різними освітніми програмами другого рівня у межах спеціальності 103 Науки про Землю, що у певній мірі може впливати на вибір абітурієнтами тих чи інших ОП. Для більш об'єктивного оцінювання абітурієнтів також рекомендовано розробити пакет тестових завдань в системі Moodle (або іншій платформі) задля уникнення впливу людського</p>	<p>свої побажання в усній формі. Але процес висловлення побажань та його результати задокументовано. Членам ЕГ було надано протоколи засідань кафедри, зокрема протокол №9 розширеного засідання кафедри гідрології та гідроекології від 25.02.2017 р. та протокол №5 від 19.11.2029 р. за участю стейкхолдерів - роботодавців, де відбувалося обговорення та внесення змін до ОНП «Гідрологія».</p> <p>2. Необґрунтованим і незрозумілим є висновок ЕГ щодо «т. зв. адміністративного розподілу бюджетних місць між різними освітніми програмами другого рівня у межах спеціальності 103 Науки про Землю» в університеті. «Правилами прийому до КНУ імені Тараса Шевченка» передбачено лише «пропонований до набору ліцензований обсяг» здобувачів вищої освіти для кожної освітньої програми, яким встановлюється верхня межа чисельності здобувачів за програмою за всіма формами оплати за навчання.</p> <p>http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B9</p>	<p>Рівень відповідності (ГЕР) – В</p>	
--	---	--	--

<p>фактору на перебіг вступного випробування. Також рекомендуємо зробити процедуру перегляду ОП регламентованою та, зважаючи на часті зміни вимог ринку праці для фахівців цієї ОП, вносити необхідні коригування чи доповнення до освітньої програми не рідше одного разу на рік.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.2, 8.4, 8.5, 8.6 та 8.7. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 8.1, та 8.3, цілісний підхід в оцінюванні, відповідність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 за рівнем В, з невеликими, що не є суттєвими.</p>	<p>%D0%BE%D0%BC%D1%83%202020%20.pdf.</p> <p>2. Зауваження щодо уникнення впливу людського фактору на перебіг вступного випробування шляхом запровадження пакету тестових завдань в даному критерії є недоречним і фактично є повторенням аналогічного зауваження 2 до Критерію 3, відповідь на яке наведено у відповідному пункті.</p> <p>3. Щодо рекомендації експертів встановити періодичність коригування ОП не рідше одного разу на рік, то фактично цей процес наразі відбувається один раз на навчальний рік.</p>		
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Загальний аналіз щодо Критерію 9: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. Прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітню діяльність за ОНП «Гідрологія», дозволяє пересвідчитися, що заклад дійсно виконує свою</p>	<p>При перегляді програми у 2017-2018 рр. пропозиції та зауваження стейкхолдерів до проекту ОП на сайті ЗВО не оприлюднювалися, оскільки на той момент не існувало відповідної вимоги – «Положення про акредитацію освітніх програм» набуло чинності лише з 27 серпня 2019 року.</p>	<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В</p>	

<p>суспільну місію. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. Рекомендуємо запровадити процедуру оприлюднення зауважень та пропозицій стейкхолдерів на офіційному веб-сайті ЗВО. Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. ОП узгоджено із якісними характеристиками за усіма підкритеріями. Отже, враховуючи голі стичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також усіх підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 9, за рівнем В, з недоліками, що не є суттєвими.</p>			
--	--	--	--

До розділу 3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

<i>Рекомендації ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рекомендуємо включити до складу робочої групи представників роботодавців і представників випускників та здобувачів ВО, що підсилить рівень комунікації як із реальним студентським так і виробничим середовищем. Вказати якою є місія ЗВО з посиланням на відповідні документи. Це дозволить чітко сформулювати унікальність ОП.</p>	<p>Із зазначеного переліку рекомендацій стосовно критерію 1 прийнятними вважаємо ті, що стосуються: 1. Включення до складу робочої групи представників роботодавців і представників випускників та</p>

<p>Обґрунтувати: (і) чому підсумкова атестація здобувачів ВО за даною ОП «Гідрологія» проводиться у формі здачі кваліфікаційного іспиту та захисту магістерської роботи, а не здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра; (II) чому такий важливий результат навчання як "Знати сучасні методи дослідження гідрології і вміти їх застосовувати у виробничій та науково-дослідницькій діяльності (ПРН-7) не відноситься і не перевіряється у кваліфікаційній роботі і є у переліку ПРН, що перевіряються під час кваліфікаційного іспиту. Яким чином ОП планує розміщати кваліфікаційні роботи здобувачів ВО (на офіційному сайті ЗВО? або його структурного підрозділу? або у репозитарії ЗВО?).</p>	<p>здобувачів ВО. 2. Врахування ПРН-7 у переліку ПРН, що перевіряються шляхом написання та публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра (хоча стандарт освіти не регулює які саме ПРН мають перевірятися кваліфікаційною роботою).</p> <p>Інші рекомендації вважаємо такими, що є наслідком неврахування або невірному трактування експертом звіту СО, додаткових матеріалів, наданих ЕГ та її звіту і пропонуємо їх зняти</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Окремо виділити та прописати обов'язкову дослідницьку (наукову) компоненту ОНП магістра. В останній версії ОНП (введена у дію наказом ректора від 06.02.2020) обов'язкова дослідницька (наукова) компонента не прописана окремо і не є чітко виділена. Це, зокрема, не дає змоги з'ясувати відсоток цієї компоненти в загальному обсязі ОНП. Відповідно до законодавства цей відсоток має бути не меншим 30. У звіті за результатами акредитаційної експертизи наведено дані про те, що обов'язкова дослідницька (наукова) компонента має обсяг не менше 36 кредитів. У той же час, загальний обсяг ОНП складає 120 кредитів.</p>	<p>Дослідницька (наукова) компонента є невід'ємною частиною даної ОНП, оскільки інтегральною компетенцією здобувача вищої освіти за даною програмою передбачена «здатність розв'язувати складні наукові задачі та практичні проблеми...» а РНП практично усіх її компонент передбачають «засвоєння елементів дослідницької діяльності, принципів організації, методик й технології проведення досліджень». Під час зустрічі з гарантом ОП членам ЕГ було надано вичерпну інформацію стосовно тих обов'язкових компонент ОНП, які фактично складають її дослідницьку (наукову) частину (що</p>

	<p>вони і зазначають у звіті). Виділення освітніх компонент які забезпечують дослідницьку складову в окремий блок є надмірною бюрократичною вимогою, яка не передбачена жодним нормативними документами. Вимога – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання У зв'язку з відсутністю процедури визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, звертаємо увагу ЗВО на те, що відсутність нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не повинно бути перешкодою для запровадження відповідних процедур, адже згідно з частиною третьою статті 2 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами (до яких належить Закон України «Про вищу освіту») та/або установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством. Рекомендувати створити, врегулювати та затвердити окремі положення про визнання результатів неформальної освіти та розмістити цю інформацію на сайті ЗВО.</p>	<p>Відповідно до існуючої зараз нормативно-правової бази це не є компетенцією ЗВО, про що було сказано вище (критерій 3). КНУТШ буде вносити зміни до своїх документів після врегулювання даного питання відповідним ЦОВВ, як передбачено Закону України Про освіту (ст..8, п.5). Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Викладачам, що забезпечують виконання ОНП посилити наукове та науково-методичне забезпечення дисциплін шляхом підготовки відповідних наукових публікацій та включення їх до списку рекомендованих джерел дисциплін чи силабусах. Проводити регулярні опитування студентів стосовно рівня задоволеності здобувачів ВО методами навчання і викладання.</p>	<p>1. Зазначимо, що у Додатках до звіту СО (Таблиця 2) наведена інформація про публікації викладачів, які підтверджують їх професійний рівень, наукові інтереси та здобутки. Відповідна інформація наведена також в CV кожного викладача, розміщеному на офіційному сайті факультету. Викладачі, що мають публікації за тематикою своїх дисциплін, включають їх до списку рекомендованих джерел в РНП, проте оскільки окремі дисципліни є інноваційними та запроваджені</p>

	<p>нещодавно, то деякі публікації за їх тематикою знаходяться на стадії підготовки або рецензування у фахових виданнях.</p> <p>2. Опитування студентів стосовно рівня задоволеності здобувачів ВО методами навчання і викладання проводяться з періодичністю один раз на семестр.</p> <p>Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Розробити процедуру розміщення кваліфікаційних робіт ОП Гідрологія у репозитарії ЗВО</p>	<p>пунктом 3.2.5 «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» вже передбачене «Направлення перевірених академічних текстів (не менше 1 разу на семестр) до депозитарію академічних текстів Університету».</p> <p>Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси Зі всієї наявної інформації (звіт СО, звіт за результатами акредитаційної експертизи, веб-сторінка ЗВО) не слідує, що у ЗВО існує система стимулювання саме ВИКЛАДАЦЬКОЇ майстерності. Якщо ж все-таки така система є, то варто її якимось чином афішувати та акцентувати у звітах СО. Адже підкритерій 6.6 стосується саме цього аспекту освітнього процесу. Якщо ж такої системи немає, то її варто запровадити через відповідні нормативні документи.</p>	
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Так як відсутність доказової бази перманентної процедури перегляду ОП є підставою для зниження оцінки за критерієм 8, тому рекомендуємо розробити документ, який би регламентував процедуру</p>	

періодичного перегляду ОП.	
Критерій 9. Прозорість та публічність Вдосконалити процедуру затвердження освітніх програм у ЗВО	Рекомендація абсолютно незрозуміла, у тому числі в контексті критерію 9. Пропозиція – зняти рекомендацію